

TSPAKB Aylık Bülteni

Sunuş

Değerli Üyelerimiz,

Piyasamız için durgun, ama piyasa çalışanlarımız için yoğun geçen bir Eylül ayını geride bırakmış bulunuyoruz.

28-29 Eylül 2002 tarihlerinde gerçekleştirilen Lisanslama Sınavlarına yaklaşık 7.000 sermaye piyasası çalışanımız katıldı. Meslek personelimizin sözkonusu sınavlara sağlıklı bir şekilde hazırlanabilmeleri ve ilgili kaynaklara derli toplu bir şekilde ulaşabilmelerini teminen hummalı bir çalışma sonunda 2.000 sayfaya yakın olarak hazırlanan Eğitim Kılavuzumuz tamamlandı ve web sitemizde kullanıma sunuldu. Ocak 2003'te yapılması planlanan bir sonraki sınava kadar kılavuzun güncellenmesine ve ihtiyaca daha iyi cevap verir hale getirilmesine devam edilecektir.

Sınav sonuçlarının SPK tarafından Ekim ayı içinde açıklanmasını bekliyoruz. Sonuçların açıklanmasının ardından Birliğimizce sicil tutma ve lisans verme işlemlerine süratle başlanacaktır. Altyapımız hazırlanmıştır. Ekim ayı içinde kurumlardaki İnsan Kaynakları yetkililerini bilgilendirme toplantıları düzenleyerek sistemin işleyişini ayrıntılı olarak sektörle paylaşacağız. Lisanslama ve sicil tutma süreci ile ilgili bir özeti iç sayfalarımızda bulacaksınız.

Uzun süredir piyasamızın önemli sorunlarından biri işlem sırası kapalı hisse senetleri olmuştur. Borsa Dışı Hisse Senetleri Pazarının faaliyete geçmesi ile yatırımcı mağduriyeti bir ölçüde de olsa giderilmiştir. Bu piyasanın daha da işlerlik kazanması için önerilerimiz ve girişimlerimiz ilgili kurumlar nezdinde yürütülmektedir.

Sektörümüzün faaliyetleri ile ilgili olarak topladığımız verileri değerlendirmeye ve sonuçlarını sektörle paylaşmaya devam ediyoruz. İlk sayımızda yer verdiğimiz aracı kurumların konsolide mali sonuçlarına yönelik analizin ardından, bu sayımızda bu mali sonuçları ortaya çıkaran faaliyetleri irdledik.

Sermaye piyasasına ilişkin sağlıklı bir veri tabanı oluşturulmasına yönelik yoğun çabalarımızın, sektör sorunlarımızın ortaya konulması ve uygun çözüm yollarının bulunmasına katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Sevgi ve Saygılarımızla,

Yusuf Ziya TOPRAK
Birlik Başkanı

Aracı Kurumların 2002 Yılı İlk Altı Aylık Faaliyetleri

Hatırlanacağı üzere, önceki sayımızda aracı kurumlarımızın 2002 yılı altı aylık konsolide mali sonuçlarını önceki dönemler ile karşılaştırmak suretiyle detaylı bir analiz sunmuştuk. Aşağıdaki bölümlerde sözkonusu mali tabloları ortaya çıkaran sermaye piyasası faaliyetlerine ilişkin detaylı bilgileri bulacaksınız.

HİSSE SENEDİ İŞLEM HACMİ

Aracı kurumların en önemli gelir kalemi hisse senedi işlemleri üzerinden alınan komisyon gelirleridir. Dolayısıyla, işlem hacmi, sektörün ilk altı aylık faaliyetlerini değerlendirirken üzerinde durulması gereken çok önemli bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır.

Pazar Paylaşımı

Sektörün genel yapısını ortaya koymak için aracı kurumlar çeşitli kategorilere ayrılmıştır.

Aracı kurumları ortaklık yapılarına göre sınıflandırdığımızda özel sektör kurumlarının işlem hacmindeki paylarının önemli ölçüde arttığı görülmektedir. Kamu kurumlarında küçük bir gerileme olmuş, TMSF

bünyesindeki kurumlarda ise bu gerileme daha belirgin seviyede gerçekleşmiştir.

Karlılığa baktığımızda özel kurumların net kar içindeki paylarının düştüğü, kamu kurumlarının ise üç katına yakın bir artış kaydettiği görülmektedir. Kamu kurumlarının net kar payı artışında, diğer faaliyet gelirlerinin sektörün diğer kurumlarına göre daha yüksek oluşu da etkilidir.

Aktif büyüklüğüne göre sıralanan aracı kurumlarda, büyük kurumların hisse senedi işlem hacmi paylarının arttığı, orta ölçeklilerin paylarının hemen hemen aynı kaldığı, küçük aracı kurumların pazar paylarının ise gerilediği görülmektedir.

Aracı kurumları hisse senedi işlem hacmine göre sıraladığımızda ilk on kurumun pazar paylarını %33'ten %39'a yükselttiği görülmektedir. İlk 30 kurum geçen senenin ilk altı ayında işlem hacminin %65'ini gerçekleştirirken bu senenin ilk altı ayında %74'ünü gerçekleştirir hale gelmiştir.

İşlem Hacminin Kaynağı

İşlem hacminin hangi tip yatırımcıdan kaynaklandığını ve aracı kurumların hangi departmanları aracılığı ile gerçekleştirdiğini bilmek yatırımcıya

İşlem hacminde yoğunlaşma artmaktadır.

Ortaklık Yapısına Göre	Hisse Senedi Hacmi		Aktifler		Aracılık Komisyonu		Net Kar	
	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06
Özel	83,05%	88,28%	83,00%	82,62%	81,42%	83,79%	83,85%	74,34%
Yabancı	8,04%	8,66%	5,71%	4,92%	7,96%	10,33%	4,15%	7,82%
Kamu	2,02%	1,45%	5,96%	8,51%	1,57%	3,82%	6,40%	17,60%
TMSF	6,89%	1,61%	5,33%	3,95%	9,05%	2,06%	5,60%	0,23%
Toplam	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Kaynak: TSPAKB

Aktif Büyüklüğüne Göre	Hisse Senedi Hacmi		Aktifler		Aracılık Komisyonu		Net Kar	
	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06
Büyük (> 5 mn.\$)	50,59%	55,22%	65,82%	70,93%	55,38%	59,63%	77,90%	100,70%
Orta (2 - 5 mn. \$)	23,88%	23,58%	20,64%	17,34%	23,60%	20,94%	15,83%	3,24%
Küçük (<2 mn.\$)	25,52%	21,20%	13,53%	11,74%	21,02%	19,43%	6,27%	-3,94%
Toplam	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Kaynak: TSPAKB

İşlem Hacmine Göre	Hisse Senedi Hacmi		Aktifler		Aracılık Komisyonu		Net Kar	
	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06	2001/06	2002/06
1-10	32,84%	39,36%	40,50%	36,47%	37,32%	40,24%	50,05%	41,38%
11-20	20,93%	22,18%	14,64%	18,21%	16,77%	18,06%	12,37%	23,76%
21-30	12,05%	12,68%	6,45%	5,73%	7,94%	9,89%	6,86%	0,13%
31-40	6,83%	8,06%	7,68%	6,54%	5,74%	7,15%	6,59%	3,01%
41-50	4,33%	5,37%	5,50%	5,82%	6,37%	7,49%	3,67%	6,86%
51-100	19,61%	11,60%	18,44%	18,50%	22,44%	15,21%	16,08%	17,92%
101-123	3,39%	0,75%	6,78%	8,73%	3,42%	1,96%	4,39%	6,95%
Toplam	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Kaynak: TSPAKB

sunulacak hizmetin kalitesini artırma yolunda alınacak olan stratejik kararlara destek olacaktır.

İşlem hacmindeki yapının yıllar itibarı ile çok büyük değişiklikler göstermediği görülmektedir. Toplam hacmin %91-92 civarında bir bölümü yerli yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmektedir.

Geçen senenin ilk altı aylık dönemine kıyasla yabancı kurumsal yatırımcıların aktivitesindeki artış dikkat çekmektedir. Yurtiçi kurumsal yatırımcıların payında ise düzenli bir artış görülmektedir. Ama sonuç olarak piyasanın likiditesini sağlayan, toplam hacmin %80'ine yakınına gerçekleştiren yurtiçi bireysel yatırımcıdır.

Yabancı yatırımcılar 2001 yılından itibaren küçük miktarlarla da olsa net alıcı konumundadır. Buna rağmen hisse fiyatlarındaki gerileme ile portföylerinde önemli değer kayıpları oluşmuştur.

Yabancıların portföy değerlerinin değişimine bakıldığında 2000 yılından itibaren zarar etmekte oldukları görülmektedir. 1999 sonu ile 2002/06 dönemi arasındaki ikibuçuk yılda yabancı yatırımcıların saklama bakiyesi 11,6

milyar \$ gerileme ile 15,3 milyar \$'dan 3,7 milyar \$'a düşmüştür. Düşüşün 2,5 milyar \$'ı net satıştan kaynaklanmakta, 9,1 milyar \$'ı ise portföylerindeki değer kaybına denk gelmektedir. Buna rağmen yabancı yatırımcılar halen hisse senetlerinin halka açık kısmının yarısını ellerinde bulundurmaktadırlar.

Yabancı Yatırımcı Verileri

	Hisse Senedi Bakiyesi	Halka Açık Piyasa Değeri	Yabancı Yatırımcı Oranı	Net Alış/ Satışlar	Portföy Değer Artış/ Azalışı
1999	15.358	24.631	62,35%	1.024	10.634
2000	7.404	15.610	47,43%	-3.134	-4.820
2001	5.635	11.385	49,49%	509	-2.278
2001/06	4.009	9.732	41,19%	310	-3.705
2002/06	3.716	7.461	49,80%	117	-2.036

Kaynak: İMKB

Burada yerli ve yabancı yatırımcıların yatırım vadelerine de değinmek faydalı olacaktır. Yabancı yatırımcının ortalama olarak hisse senedini elinde tutma süresi 2001'de 169 gün iken 2002'de 230 güne uzamıştır. Yerli yatırımcı ise 2001 yılında 14 günde bir portföy değiştirirken 2002'de 23 günde bir değiştirmiştir. Sonuçta, hem yerli hem yabancı yatırımcılar hisse senetlerini daha uzun

Müşteri Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

	1999	2000	2001	2001/06	2002/06
Yurtiçi Bireysel Müşteriler	81,11%	78,87%	80,79%	77,49%	78,45%
Yurtiçi Kurumsal Müşteriler	9,72%	11,94%	11,69%	14,26%	12,16%
Yurtdışı Bireysel Müşteriler	0,39%	1,38%	0,30%	2,30%	1,58%
Yurtdışı Kurumsal Müşteriler	8,78%	7,81%	7,22%	5,95%	7,81%
Toplam	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Kaynak: TSPAKB

süre elde tutmuşlar, dolayısıyla daha az işlem yapmışlardır.

Gün	Yabancı Yatırımcı Portföy Devir Hızı	Yerli Yatırımcı Portföy Devir Hızı
1999	314	23
2000	81	9
2001	169	14
2001/06	196	23
2002/06	230	23

Kaynak: İMKB

Şubelerin sayısı ve işlem hacmi payı artmaktadır.

Departman bazında işlem hacmi verileri incelendiğinde, Yurtiçi Pazarlama olarak nitelendirilen, aracı kurumların merkezlerinden gerçekleştirilen işlemlerdeki düşüş dikkat çekmektedir. Bununla beraber şubelerden ve irtibat bürolarından yapılan işlemlerin payı şube sayısındaki artışa paralel olarak düzenli şekilde artmaktadır.

İnternet üzerinden yapılan işlemlerin payı hızla artarken kurumsal yatırımcılar olarak nitelendirilen yatırım fonlarının ve portföy yönetimi bölümlerinin işlem hacimleri küçük bir artış göstermiştir.

Dikkat çeken en önemli gelişme 2001'in ilk altı ayında yoğunlaşan kurum portföyü işlemlerinin 2002'nin aynı döneminde önceki yıllar seviyesine gerilemesidir. Yatırımcılarda olduğu gibi aracı kurumlar da kendi nam ve hesaplarına gerçekleştirdikleri işlemleri azaltmışlardır.

Şube Ağı

Aracı kurumların şubelerinin sayısı artarken irtibat bürolarının ve acente şubelerinin sayısı azalmıştır. Şube sayısının artışında önemli bir etken, bir banka aracı kurumunun 26 tane acente şubesini kendi şubesine dönüştürmesi olmuştur.

Şube Ağı	2001/06	2002/06
Şubeler	200	242
İrtibat Bürosu	97	93
Acente Şubeleri	3.571	3.248

Kaynak: TSPAKB

Acente ağındaki azalış ise ağırlıklı olarak TMSF bünyesine alınan bankaların acentelik sözleşmelerinin fesh edilmesinden kaynaklanmaktadır. Bununla beraber, yatırımcıya yaklaşık 3.600 fiziki noktadan ulaşılmaktadır.

İnternet İşlemleri

Piyasanın genelinde bir gerileme gözlenirken internet üzerinden yapılan işlemler hızlı bir artış göstermektedir.

İnternet üzerinden işlem hizmeti sunan aracı kurum sayısı 27'den 34'e çıkmıştır. İnternet üzerinden işlem yapabilecek potansiyel müşteri sayısı ise %74 artışla 500.000'den 876.000'e ulaşmıştır. Fakat, aktif olarak işlem yapan müşteri sayısı potansiyel müşteri sayısı kadar artmamıştır. 2001'in ilk altı ayında toplam müşterilerin %64'ü internet

Departman Bazında İşlem Hacmi Dağılımı	1999	2000	2001	2001/06	2002/06
Yurtiçi Pazarlama	43,39%	39,04%	38,12%	33,75%	32,30%
Şubeler	16,54%	16,75%	19,85%	19,03%	24,02%
Acenteler	16,22%	15,60%	16,43%	16,72%	14,98%
İrtibat Bürosu	1,69%	1,72%	3,00%	2,44%	3,35%
İnternet	0,16%	0,30%	1,44%	1,13%	2,02%
Call Center	0,08%	0,45%	0,45%	0,28%	0,51%
Yatırım Fonları	3,22%	4,25%	4,03%	5,32%	4,46%
Portföy Yönetimi	0,90%	0,60%	0,88%	1,08%	1,05%
Kurum Portföyü	8,63%	12,46%	8,52%	12,52%	8,70%
Yurtdışı Müşteriler	9,17%	8,83%	7,29%	7,73%	8,61%
Toplam	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Kaynak: TSPAKB

İnternet İşlemleri	2001/06	2002/06	Değişim
Hisse Senedi Hacmi (milyar TL)	954.440	1.728.279	81,08%
Hisse Senedi Hacmi (milyon \$)	957	1.252	30,83%
Toplam İşlem Sayısı	1.118.362	1.820.347	62,77%
Toplam Müşteri Sayısı	502.833	876.488	74,31%
İşlem Yapan Müşteri Sayısı	321.891	479.733	49,04%
Aracı Kurum Sayısı	27	34	25,93%

Kaynak: TSPAKB

üzerinden en az bir işlem gerçekleştirmişken, 2002'nin ilk altı ayında bu oran %55'e gerilemiştir.

İşlem sayısı ile işlem hacmini karşılaştırdığımızda, internet üzerinden işlem yapan müşterilerin küçük ölçekli yatırımcı olduğu görülmektedir. İşlem başına ortalama hacim 2001/06 itibarı ile 853 milyon TL iken 2002/06 itibarı ile 949 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Çağrı Merkezi İşlemleri

Çağrı merkezi üzerinden işlem hizmeti sunan aracı kurum sayısı 11'den 14'e yükselmiştir. Çağrı merkezini kullanan müşteri sayısı da iki kat artışla 53.000'e çıkmıştır.

Çağrı Merkezi İşlemleri	2001/06	2002/06	Değişim
Hisse Senedi Hacmi (milyar TL)	338.546	680.190	100,92%
Hisse Senedi Hacmi (milyon \$)	339	493	45,16%
Toplam İşlem Sayısı	139.490	274.190	96,57%
İşlem Yapan Müşteri Sayısı	26.596	53.326	100,50%
Aracı Kurum Sayısı	11	14	27,27%

Kaynak: TSPAKB

Yatırımcılar çağrı merkezi üzerinden işlem başına ortalama 2,4 milyar TL'lik hacim gerçekleştirmiştir. İnternet müşterilerine nazaran çağrı merkezlerini kullanan müşterilerin ortalama işlem hacimleri 2,5 kat daha yüksektir.

Çağrı merkezi aracılığı ile yapılan işlem hacmindeki artış ise ortalama işlem başına hacmin artmasından değil, bu sistemi kullanan müşteri sayısındaki artıştan kaynaklanmaktadır.

Kredili İşlemler

Aracı kurumların müşterilerine kullandırdıkları kredi miktarı 30 Haziran

Kredili İşlemler	2001/06	2002/06	Değişim
Kredi Sözleşmeli Müşteri Sayısı	27.713	28.725	4%
Kredi Kullanan Müşteri Sayısı	7.008	6.814	-3%
Kredi Hacmi (milyar TL)	41.357	49.434	20%
Kişi Başına Kredi Hacmi (milyar TL)	5,9	7,3	23%
Kredi Hacmi (000 \$)	41.468	35.812	-14%
Kişi Başına Kredi Hacmi (000 \$)	5,9	5,3	-11%

Kaynak: TSPAKB

2002 itibarı ile bir önceki yılın aynı dönemine göre %14 gerileyerek 36 milyon \$'a inmiştir. Artan sözleşme sayısı nedeniyle potansiyel olarak kredi kullanabilecek müşteri sayısı artmış, ancak fiili olarak kredi kullanan müşteri sayısı azalmıştır. Toplam kredi sözleşmeli müşterilerin yaklaşık dörtte biri kredi kullanmaktadır. Kişi başına kullanılan kredi miktarı ise

5.900 \$'dan 5.300 \$'a gerilemiştir.

PORTFÖY YÖNETİMİ

Hisse senedi işlemlerinden alınan komisyon gelirleri yanında aracı kurumların mali sonuçlarını etkileyen bir başka önemli sermaye piyasası faaliyeti portföy yönetimi hizmetidir.

2001 yılının ilk altı ayında aktif olarak portföy yönetimi hizmeti sunan 26 aracı kurum varken, 2002 yılının aynı döneminde bu sayı 30'a çıkmıştır. Tasarruflarını portföy yönetiminde değerlendiren yatırımcı sayısı gerilemiş olmakla birlikte, kişi başına ortalama portföy değeri 105.000 \$'dan 240.000

Portföy yönetimi gelişme kaydeden bir faaliyet alanı olmuştur.

\$'a çıkmıştır. Böylece aracı kurumlar tarafından yönetilen portföy büyüklüğü 2002 yılı Haziran ayı itibarı ile 435 milyon \$'a ulaşmıştır. Fakat, bu rakamın %59'u tek bir aracı kurum tarafından yönetilmektedir.

Şubat ayında gerçekleştirilen üç halka arzın ardından Temmuz ayında da bir halka arz yapılmıştır.

Şirket Satın Alma/Birleşme işlemlerinde satış tarafındaki artış dikkat çekicidir. Bu işlemlerden üç tanesi tamamlanmış, 13 tanesinin ise süresi dolmuştur. Dolayısıyla 2002'nin ikinci yarısına devreden sözleşme sayısı 42 olmuştur.

Aracı kurumların mali sonuçlarını etkileyen sermaye piyasası faaliyetlerini irdelediğimiz bu sayımızın ardından gelecek sayımızda aracı kurumlarımızın personel profili hakkında detaylı bilgiler sunacağız.

Lisanslama Eğitimleri

28-29 Eylül'de yapılan Sermaye Piyasası Faaliyetleri Lisanslama Sınavları öncesinde Temel Düzey Lisansı konularının tümünde eğitim programlarımızı tamamladık... Haziran ayından sınava kadar geçen sürede, toplam 277 saat süren eğitimlerimize üye aracı kurum ve banka çalışanlarından 920 kişi katıldı.

Temel Düzey kapsamında verilen ilk eğitim "Takas ve Operasyon İşlemleri" eğitimi oldu. Takasbank uzmanları tarafından verilen eğitim, 10 kez tekrarlandı ve toplam 376 kişi katıldı.

"Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye

Portföy Yönetimi	2001/06	2002/06	Değişim
Müşteri Sayısı	2.575	1.814	-30%
Portföy Büyüklüğü (milyar TL)	269.943	600.798	123%
Kişi Başı Portföy Büyüklüğü (milyar TL)	105	331	216%
Portföy Büyüklüğü (000 \$)	270.666	435.247	61%
Kişi Başı Portföy Büyüklüğü (000 \$)	105	240	128%

Kaynak: TSPAKB

KURUMSAL FİNANSMAN FAALİYETLERİ

Kurumsal Finansman faaliyetlerinde küçük çaplı bir canlanma görülmektedir.

Aracı kurumların diğer bir önemli faaliyeti ise halka arza aracılık, şirket satın alma ve birleşmelerine danışmanlık gibi yatırım bankacılığı faaliyetlerinden elde edilen gelirlerdir.

Aracı kurumların kurumsal finansman faaliyetleri ile ilgili verilerde ilk bakışta sözleşme sayıları ve tamamlanan proje sayıları artmış gibi görünmektedir. Fakat bu artış ağırlıklı olarak kurumsal finansman bölümlerinin gelir kaynaklarından birini oluşturan sermaye artırım ve temettü dağıtım hizmetlerinden kaynaklanmıştır.

Halka arz işlemlerinde, ilk altı ayda üç adet tamamlanan proje görülmektedir. Bir seneden daha uzun süredir hiç aktivite olmayan halka arz piyasasında

Kurumsal Finansman Faaliyetleri	2001/06		2002/06	
	Sözleşme Sayısı	Tamamlanan Proje Sayısı	Sözleşme Sayısı	Tamamlanan Proje Sayısı
Halka Arz	38	0	37	3
Satın Alma/Birleşme-Alış Tarafı	10	2	12	0
Satın Alma/Birleşme-Satış Tarafı	46	2	61	3
Finansal Ortaklık	17	0	24	1
Özelleştirme Projeleri-Alış Tarafı	0	0	0	0
Özelleştirme Projeleri-Satış Tarafı	3	0	4	0
Sermaye Artırımı	40	30	67	51
Temettü Dağıtım	11	9	29	22
Diğer Danışmanlık	16	4	17	7
TOPLAM	181	47	251	87

Kaynak: TSPAKB

Piyasası Araçları”, “Hisse Senedi Piyasaları”, “Tahvil ve Bono Piyasaları”, “Diğer Teşkilatlanmış Piyasa ve Borsalar” konuları 3 ½ günlük eğitimler halinde verildi. Toplam 78 saat gerçekleşen bu eğitimlere 204 kişi katıldı.

Doç Dr. Kerem Alkin tarafından şimdiye dek 4 kez tekrarlanan, 48 saat gerçekleşen “Genel Ekonomi” eğitimine ise 159 kişi katıldı.

Dr. Veysi Seviğ tarafından verilen “Vergi Mevzuatı” eğitimi, 2 kez tekrarlandı ve toplam 97 kişi katıldı.

İlk sınava kadar bir kez düzenleyebildiğimiz, “Sermaye Piyasası Mevzuatı, İlgili Mevzuat ve Etik Kurallar” konusu 3 günlük eğitim şeklinde gerçekleşti. SPK ve Birliğimiz uzmanları tarafından verilen bu eğitime 42 kişi katıldı.

3 gün süreli “Temel Finans Matematiği, Değerleme Yöntemleri, Muhasebe ve Mali Analiz” konusu da 1 kez gerçekleşti, ve toplam 44 kişi bu eğitime katılmış oldu.

Lisanslama eğitimlerimizin içerik ve sürelerine ilişkin hususlarda ilk sınavlar sonrasında ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde iyileştirme yapılarak eğitimlerimize önümüzdeki dönemde de devam edilecektir.

Lisanslama ve sicil tutma faaliyetlerinde son durum

Lisanslama ve sicil tutma faaliyetlerine ilişkin çalışmalar son aşamasına gelmiş olup, süreç yaklaştıkça hem üyelerimizden hem de adaylardan (lisanslamaya tabi personelden) Birliğimize ulaşan sorular da yoğunlaşmaktadır.

Bu doğrultuda lisanslama ve sicil tutmaya ilişkin sürecin işleyişi hakkında

aşağıda kısaca bilgi verilmeye çalışılmıştır.

“Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Tebliği”nin yürürlüğe girdiği 11 Ağustos 2001 tarihi itibarıyla, İMKB Üye Temsilciliği Sertifikasına sahip olanlar, Kanun ve Kurulun ilgili tebliğlerinde lisans belgesi alabilmek için gerekli olan koşulları taşıyanlar, sınava girmeksizin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Temel Düzey Lisansını almaya hak kazanmışlardır. İMKB Üye Temsilciliği’ne sahip olanların listesi İMKB tarafından Birliğimize bildirilecek olup, elektronik ortamda Lisanslama ve Sicil Tutma Programı’na yüklenecektir.

SPK tarafından 28-29 Eylül 2002 tarihleri arasında yapılan Lisanslama Sınavlarının sonuçları adaylar tarafından SPK’nın internet adresinden T.C. kimlik numarası girmek suretiyle öğrenilebileceği gibi, adayların notlarının yer aldığı sınav sonuç belgesi adreslerine de gönderilecektir.

Sınavlarda başarılı olarak lisansa hak kazanmış olan personel SPK tarafından Birliğimize bildirilecek ve sözkonusu personele lisansları sicil bilgilerinin alınmasını takiben Birliğimizce verilecektir.

Lisanslama ile ilgili olarak banka ve aracı kurumlarda tespit edilen insan kaynakları yöneticileri ile Ekim ayı içinde bilgilendirme toplantıları yapılacak olup, sistemin çalışmasındaki rollerinin önemi vurgulanacaktır.

Lisanslama süreci sicil tutma ile birlikte değerlendirilmesi gereken bir süreç olup, Lisanslama ve Sicil Kayıt başvuruları Birliğimiz internet (www.tspakb.org.tr) adresi üzerinden elektronik olarak yapılacaktır.

Lisanslama ve Sicil Tutma altyapımız hazırlanmıştır.

Ekim ayında İnsan Kaynakları yöneticileri ile bilgilendirme toplantıları düzenleyeceğiz.

**Borsa Dışı İşlemlerde
likiditeyi artıracak
önerilerimiz SPK'ya
iletildi.**

T.C. Kimlik No. ve Şifre girildikten sonra adaylar önce Sicil Bilgilerini içeren formları, ardından lisanlamaya ilişkin formları dolduracaklardır.

Sistemde tanımlı bir kuruma bağlı olarak çalışan adayların başvuruları öncelikli olarak kurum insan kaynakları yetkilisine ulaşacak, İnsan Kaynakları yetkilisinin belge ve bilgi kontrolünden sonra Birliğimiz Lisanslama ve Sicil yetkilisine ulaştırılacaktır.

Hem elektronik ortamda, hem de fiziki olarak Birliğimize ulaşan belge ve bilgilerin kontrolünü müteakip, eğer eksik yoksa, sicil tutma süreci tamamlanacak ve lisans verme süreci başlayacaktır.

Son kontrollerde de herhangi bir eksikliğin olmaması durumunda onaylanan lisanslar adaylara iadeli taahhütlü olarak posta yoluyla veya elden ya da çalıştığı kurumun insan kaynakları yetkilisi vasıtasıyla ulaştırılacaktır.

Sistem tamamen elektronik ortamda çalışmakta olup, sistemin işleyişi açısından e-mail adresleri son derece önem taşımaktadır. Birliğimiz ile aday veya insan kaynakları yetkilisi arasındaki haberleşmenin önemli bir kısmı elektronik ortamda otomatik olarak gerçekleşecektir.

Rakamlarla Borsa Dışı İşlemler

19 Ağustos 2002 tarihinde işleme açılan Borsa Dışı Hisse Senedi Pazarı'nda 4 Ekim 2002 tarihi itibarıyla aşağıdaki verilere ulaşılmıştır.

Bu dönemde pazarda işleme açık 13 hisse senedinden 8'inde toplam 29,1 milyar TL tutarında işlem gerçekleşmiştir.

Pazarda işlem yapmak üzere 82 kurum başvurmuş olup, 62 kurum emir girişi yapmıştır. Kurumları tarafından yetkilendirilen personel sayısı 179, sisteme emir girişi yapan personel sayısı ise 91'dir. Sisteme girilen emir sayısı 14.137 olarak gerçekleşmiştir. En çok emir girilen hisseler sırasıyla; EGS Holding, Sabah Yayıncılık ve Medya Holding'tir.

Mevcut piyasa ihtiyaçlara cevap vermekle birlikte, piyasanın özellikle likidite açısından geliştirilmesi yönündeki Birliğimiz önerileri ilgili kurumlara iletilmiştir.

Birliğimizce, aracı kuruluşların kendi namlarına ve müşteri hesabına da işlem yapabilmelerinin mümkün kılınarak, daha fazla sayıda yatırımcı emrinin yerine getirilmesi ve işlemlerin takası konusunda yaşanan sıkıntıların aşılması yönünde Sermaye Piyasası Kurulu'na görüş bildirilmiştir.

Borsa Dışı İşlemler					
	En Düşük Fiyat	En Yüksek Fiyat	Ortalama Fiyat	Toplam Lot	Hacim (mn. TL)
EGS Holding	70	200	96	128.294	12.318
Egeser Giyim	250	250	250	24	6
İktisat Fin.Kir.	5	500	500	25.220	12.600
Medya Holding	820	1.000	849	476	404
Sabah Pazarlama	100	1.000	200	18	4
Sabah Yayıncılık	300	700	483	2.656	1.282
Sifaş	310	310	310	100	31
Tümteks	450	450	450	5.500	2.450

Kaynak: TSPAKB

Kısa Kısa...

Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği

Asgari özsermaye artış oranlarının yeniden değerlendirilme oranına bağlanmadan Kurul'ca günün şartlarına göre belirlenmesi ve likidite yükümlülüğünün hesaplanmasında geçici vergi ile bazı teminatların dikkate alınmasını sağlamak amacıyla ilgili Tebliğ'de değişiklik öngören önerilerimiz SPK'ya iletilmiştir.

Fon Aktarım Maliyetleri

Üyelerimizin sermaye piyasası kurumlarına çeşitli namlar altında yaptıkları ödemelerin hafifletilmesine yönelik olarak;

- Takasbank'ın tahsil ettiği ücret ve komisyonlarda indirim yapılması,
- İMKB tarafından alınan terminal bedeli ve ofis kira tutarlarında indirim yapılması,
- Yetki belgeleri için ödenen harçların azaltılması amacıyla SPK'nın verdiği yetki belgesi sayısının tüm faaliyetleri içerecek şekilde teke indirilmesi,

konularındaki Birlik önerilerimiz adı geçen kurumlara iletilmiştir.

Statü Değişikliği

Birliğimiz Statüsünde yer alan bir kısım hükümlerin ihtiyaçlarımıza tam olarak cevap veremediği, bu nedenle de söz konusu düzenlemede bazı değişiklikler yapılmasının yararlı olacağı kanısına varılmıştır. Bu çerçevede; Statüde yapılması öngörülen değişikliklere ilişkin taslak çalışma, internet sitemizde üyelerimizin görüşlerine sunulmuştur.

Hisse senedi devir ve satışlarında hisse senetlerinin değer tespitinin yaptırılması

Kurumsal finansman hizmetlerinin önemli bir parçası olarak düşündüğümüz şirket ve hisse senedi değerlendirme çalışmalarının, halka arza aracılık faaliyetleri kapsamında önemli deneyimlere sahip aracı kurum ve mevduat kabul etmeyen bankalar tarafından da yapılabilmesine olanak sağlanması hususu Birlik görüşü olarak SPK'ya iletilmiştir.

Repo ve Ters Repo İşlemleri Yetki Belgesi

Repo ve Ters Repo Yetki Belgesi için Halka Arza Aracılık Yetki Belgesi'ne sahip olma zorunluluğunun kaldırılması gerektiği Birlik görüşü olarak Kurul'a iletilmiştir.

TSPAKB TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Büyükdere Caddesi No:173
1. Levent Plaza A Blok Kat:4
1. Levent 80620 İstanbul

Tel.: 212-280 85 67
Fax: 212-280 85 89

Web: www.tspakb.org.tr
Email: tspakb@tspakb.org.tr

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.

Birliğin 122 aracı kurum ve 50 banka olmak üzere toplam 172 üyesi vardır.

Birliğin Misyonu

Sermaye piyasamızın geliştirilmesi ve ülke ekonomisine katkı ana hedefi doğrultusunda; tüm çalışanları en üst derecede mesleki bilgi ile donatılmış, etik değerlere bağlı, rekabeti yatırımcılara daha kaliteli ürün ve hizmet sunumu şeklinde algılayan, saygın bir meslek mensupları kitlesi oluşturmak

Birliğin Amaçları

- ✓ Sermaye piyasasının ve aracılık faaliyetlerinin gelişmesini,
- ✓ Birlik üyelerinin dayanışma, gerekli özen ve disiplin içerisinde çalışmalarını,
- ✓ Haksız rekabetin önlenmesini,
- ✓ Mesleki konularda üyelerin aydınlatılmasını sağlamaktır.

Bu bülten Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği ("TSPAKB") tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu bültende yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.